

V nejvyšších patrech sběratelství čs. poštovní historie (16)

V 15. pokračování Nejvyšších pater jsem popsal úsek, kdy byl vydáván zpravodaj pod názvem POŠTOVNÍ HISTORIE, a to od začátku roku 1978 až zhruba do poloviny roku 1986, kdy se změnila situace. Byly vytvořeny dvě národní komise poštovní historie a celin s jednou zastřešovací federální komisí. V roce 1985, kdy jsem byl československými poštovními historiky navržen do funkce předsedy KPHC SČSF a potvrzen PÚV SČSF v této funkci, tak jsem s velkým smutkem musel opustit redakci Poštovní historie a předat ji svému příteli a blízkému kolegovi Pavlu Stříteskému.

Pavel se osvědčil již pod mým vedením. První dvě čísla Poštovní historie v roce 1986 připravil, realizoval a rozeslal mezi subskribenty výtečně. I redaktorské práce se ujal bez připomínek a dokonce napsal již své první redaktorské články, a to s odbornou erudicí. Byla naděje, že komise poštovní historie a celin SČF získá v Pavlovi a ve zpravodaji Poštovní historie bezbolestné pokračovatele zavedené tradice. Jisté okolnosti však tuto naději změnily, a dost zásadně. Důvodů bylo několik. Pavel, ač mnou podporován zůstal na redaktorskou práci sám, nenašel spolupracovníky, ani přispěvatele. Svaz se též k několika zpravodajům vydávaných pod hlavičkou KPHC a jejich sekci stavěl dost rezervovaně.

Tlak, který na mne vyvinuli po prvním roce existence komise pod mým vedením, začal být nesnesitelný. A to neuvažují ani anonymy, které jsem obdržel, a telefonáty mé rodině. Musel jsem se bránit a hlavně vysvětlovat. Když za mnou přišli přátelé Bulíček a Stodola ze Severočeského kraje s návrhem uspořádat tehdy populární „Křeslo pro hosta“ k vysvětlení změny koncepce a metodiky řízení poštovní historie v Československu, rád jsem souhlasil. Bylo stanoveno datum, prostředí, moderátoři. Křeslo se nakonec nekonalo na přání soupeřů...Tedy nový časopis byl více než nutností a to i s ohledem na další důvody. Chtěl jsem stmelit celou československou poštovní historii včetně rozklížené slovenské části. To se povedlo a přispěl k tomu nový zpravodaj POSTILIÓN, který jsem zřídil koncem roku 1986. O něm podrobněji v některém z dalších dílů Nejvyšších pater. Postilión převzala i koncem roku nově zřízená nástupkyně KPHC – Českomoravská odborná skupina pro poštovní historii (celiny již v roce 1988 jsme předal nově zřízené komisi celin SČSF. První Postilion vyšel na podzim roku 1986 pod číslem 1-86 jako zpravodaj Komise poštovní historie a celin Svazu československých filatelistů. I když v předtuše odchodu celin z náplně komise jsem do titulky uvedl, že jde o tiskovinu KPH (komise poštovní historie).Celinám jsme se pochopitelně věnovali, vždyť jednou ze sekcí byla i sekce celin pod vedením kolegy Martinky ze Slovenska....

Nová entita vznikla za přítomnosti 18 poštovních historiků v Praze dne 2. 12. 1990. Předsedou byl zvolen Karel Špaček. První vedení tvořili Špaček – Petr – Langhammer - Stříteský, revizorem byl zvolen Hauzner. Pavla jsem požádal, aby se aktivně zúčastnil práce nové entity a zajistil kontinuitu. Což mi splnil a já jsem na něj do dnešních dob hrdý. Komise poštovní historie zanikla uplynutím funkčního období dne 31. 12. 1989. Tedy ne mým odstoupením, jak se rozšiřovalo mezi členy komise, ale přirozený zánikem. Jednak objektivně, jinak, var doby by k tomu jistě přispěl. Ale to předbímám. Vraťme se do roku 1985, prvního roku existence federální a dvou národních komisí, tedy symetrického modelu, po kterém toužili léta poštovní historici.

První zasedání nově vytvořené a zvolené komise SČSF se konalo hned na začátku roku 1985 – 30. Března. Zúčastnili se jí kolegové Evinic, Hašek, Martinka, Palkoska, Stříteský. Omluvili se Chmelár, Jech, Foman, Polišínský a členové vedení SČSFDvořáček a Švarc, kteří slavili 90 let organizované filatelie na Slovensku. Účastníky jsem pozval do nově renovovaných prostor Paláce Chamoreé – Harbuval (prostor reprezentační místnosti Konírny) ve Sněmovní ulici na Malé Straně. Laskavostí generálního ředitele OZO Transakta zasedání mělo slavnostní ráz se vším servisem.

Schůze to byla rozšířená i o hosty. Jednalo se o zásadní jednání, které mělo dát další základy v pokračování

existence poštovní historie u nás. Nová koncepce pro poštovní historii vzešla z návrhů V. sjezdu SČSF, různých porad a aktivů čs. filatelistů a se souhlasem národních komisí. Posvětil ji i PÚV SČSF. Ten schválil i vedení nové komise Leiš (předseda) – Palkoska – Evinic (místopředsedové) – Hašek (tajemník) – Stříteský (hospodář) – Chmelár – Martinka (členové vedení). Zároveň se potvrdil i šéf sekce jurymanů KPHC SČSF – Palkoska. Ještě dvě data jsou důležitá – 12. 2. 1985 se konala porada s vedením (Dvořáček, Švarc) a 2. 2. 1985 jednání s vedením dalších komisí SČSF, kde padlo jednomyslné rozhodnutí ustavit dle nové koncepce návrhy sekcí kryjící celou problematiku sběratelství poštovní historie v Československu. Později byla tato koncepce napadena, že se vytvořila shora. Ano, impuls vyšel shora, ale řádně se o ní jednalo na úrovni národních komisí. Navíc čs. Poštovní historie trpěla stanoviskem, dost rozšířeným, že „pokud nebudou sběratele, nebudou sekce a podpora těchto oborů“. Což dle mého názoru je chyba a je třeba podporovat i obory, které do čs. poštovní historie patří, i když nemají odpovídající členskou základnu. Do dneška se potýkáme s tím, že některým oborům „ujel vlak“ a už nikdy zpoždění nedoženou. Nakonec sekce výplatních otisků, poštoven, perfinů vznikly též od hlavy, neboť sběratelé nebyli známí...Důležité je, že „sekce“ byly na federální úrovni, na národních úrovních skupiny používaly název „odborné skupiny“. KPHC tímto rozhodnutím plnila své společenské poslání, a to v první řadě.

Byla ustavena i komise národní SČF ve složení: Palakoska (předseda) – Leiš (místopředseda) – Maxa (tajemník) – Stříteský (hospodář) – Polišínský (odborná skupina poštovní historie) – Bouška (výplatní otisky) – Šimonovský (RN) – Hašek (příležitostná a propagační razítka) – Langhammer (Mechanizace a automatizace) Jech (razítka a dodatky) – Stříteský (publikace) – Bortlík (celiny) – Suchý (militárie) – Brabec (ochrana a konzervace exponátů) – Uvažovalo se i o odborné skupině pro pragensie. Krajské skupiny podléhaly této komisi

Národní komise na Slovensku byla ustavena v tomto složení: Evinic (předseda) – Martinka (místopředseda) – Chmelár (tajemník) – Kvas (skupina poštovní historie) – skupina razítek bez vedoucího – Tvrdý (poštovní nálepky) – Martinka (celiny) – kraje vedli Večerík, Kvas, Hric, Evinic..

Komise vzala na vědomí hlavní směry rozvoje sběratelských oborů: historie poštovního dopravy – doprava zásilek a její hlavní znaky – přeprava zásilek včetně zvláštních druhů přepravy, adjustace zásilek, celiny., Potvrdila se i sekce zabývající se publikační činností. Na vedoucí byli odsouhlaseni Polišínský – Jech – Tvrdý – Martinka a Chmelár. Zvláštní druhy zásilek svého garanta teprve hledal. Návrh A 11/1 pokrývající tuto koncepci a návrhy na personále byl jednomyslně schválen.

Byly stanoveny zásady fungování komise, probírána vzdělávací činnost, příprava oborového řádu PHC, výstavní činnost a stav příprav Celostátní výstavy PHC a aerofilatelie 1986 v Ústí nad Labem.

Zasedání vedení a též její rozšířený formát se v roce 1985 uskutečnil ještě 7. 9. 1985 v Bratislavě a 7. 12. 1985 v Praze. Tato zasedání se týkala koncepčních a metodických záležitostí v oblasti: JURYOVÁNÍ, STAVU ČS. JURYMANŮ PHC, OBSAZENÍ VÝSTAV V ROCE 1986, STAV SBĚRATELSTVÍ PHC, SVAZOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ, PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI 1985 – 1986, OBOROVÉHO ŘÁDU PRO HODNOCENÍ EXPONÁTŮ PHC.

Komise se jednoznačně postavila za zřízení a realizaci federálního zpravodaje PHC. Tam byl dán základ Postilióna.

Komise měla několik jurymanů. Řádnými jurymany byli – Palkoska – Jaško – Obert – Blaha – Polišínský. Kandidáty byli Leiš a Tekeľ. Aspiranty – Tvrdý, Evinic, Martinka. Na publikační tituly byly navrženy práce monografické v počtu devíti (!) a deset pravidelných zpravodajů (jen v českých zemích, slovenské je nutno

připočítat), Slovenští kolegové navrhli dvě monografické práce a osm studií do sborníků. Do ročenek se navrhlo šest prac jen ze Slovenska.

Koncem roku bylo jasno i v obsazení sekcí – poštovníctví (Gebauer) – doprava poštovních zásilek (Jech), adjustace (Tvrdý) Suchý (přeprava poštovních zásilek a zvláštní druhy), Martinka (celiny), Palkoska (jurymani).

Komise registrovala i další jména se zájmem o práci jurymanapoštovní historie a celiny: Dočkal – Zika – Thiemel – Pytlík – Stahalík – Vychodil – Vaníček (stav konce roku 1985).